

Kde a ako preverit' obchodného partnera

Katarína ŠEBEJOVÁ

Trend Holding, spol. s r.o., Bratislava
sebejova@trend.sk

INSOURCE 2008: konferencia o profesionálnych informačných zdrojoch
pre obchod, management, marketing a prieskum trhu
Praha, 5. - 6. 2. 2008

Abstrakt. Verejné a komerčné informačné zdroje v SR dostupné prostredníctvom internetu.

Podnikateľ chráni vlastné podnikanie, ak preveruje stálych, či potenciálnych obchodných partnerov. Pravidelné získavanie informácií o firmách má pre obchodné vzťahy rovnaký význam ako preventívna lekárska prehliadka pre človeka. Ak lekár u pacienta včas zistí diagnózu, je liečba spravidla kratšia, menej nákladná a aj úspešnejšia. Podnikateľ vďaka dôveryhodnej informácii zasa včas zistí, že obchodný partner má finančné problémy. Dokáže rýchlejšie reagovať na vzniknutú situáciu a zmierniť jej dopad na hospodárenie svojho podniku. Tak ako sú rôzni pacienti, existujú aj rôzne sféry podnikania, ktoré majú vo financovaní svoje špecifiká. To znamená, že ak rovnakú chorobu jeden pacient zvládne lepšie ako druhý, tak napríklad aj vyšší dlh firmy niekedy veští problémy a inokedy je štandardný. Je dobré o tom vedieť a situáciu monitorovať.

Preverovať znamená nepretržite získavať a vyhodnocovať spoľahlivé informácie. Jednak informácie kontaktné, ktorým sa hovorí ešte kancelárske alebo marketingové a sú hlavne vo verejných registroch. Aj informácie o hospodárení, z účtovných výkazov, ktoré poznáme aj ako finančné a tiež sú vo verejných zdrojoch. Aby bolo preverenie partnera úplné, treba sa zaujímať aj o jeho schopnosť hradiť záväzky, o platobnú disciplínu, pozíciu v odvetví a vyhliadky do budúcnosti. Všetky tieto ostatné údaje sa nachádzajú zväčša v komerčných zdrojoch. Najaktuálnejšie informácie o firmách poskytujú úradné vestníky a ekonomické periodiká.

Všetky verejne dostupné informácie o jednej firme z registrov, vestníkov, účtovných výkazov, dokáže dnes podnikateľ získať spravidla dvojako. Buď zdĺhavejším spôsobom z rôznych zdrojov, ale zadarmo alebo komfortne a rýchlo, spravidla z jedného komerčného zdroja, ale za poplatok. Tak povediac na objednávku mu obchodného partnera preveria profesionálni poskytovatelia informácií.

Šanca na úspech pri hľadaní údajov o malých a stredných firmách je vyššia, ak využijeme komerčný zdrojov alebo informačnú kanceláriu. Práve finančné údaje za túto skupinu firiem vo verejných zdrojoch chýbajú. Hoci sa situácia zlepšila, zákonnú povinnosť zverejňovať účtovné závierky a ukladať ich v Zbierke listín stále ešte plní len menej ako polovica slovenských firiem. Finančné údaje o živnostníkoch, ktorí vedú jednoduché účtovníctvo vo verejných zdrojoch vôbec nie sú, v registroch overíme len ich kontaktné údaje.

Transparentnejší sú tí väčší. Aj keď na Slovensku takmer nie je možné využívať zdroj, ktorý je štandardný v trhovom prostredí. A tým je burza. Na Bratislavskej burze cenných papierov má kótované cenné papiere iba 18 spoločností. Viac ako polovica sú banky a finančné spoločnosti.

Začína sa spravidla preverenie registračných údajov. Medzi najdôležitejšie patrí unikátne označenie firmy, identifikačné číslo, tzv. IČO, názov, adresa sídla, právna forma, štatutárny zástupca. Tieto údaje sa overia v obchodnom registri, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti a sprístupňuje ho na adrese www.orsr.sk o obchodných spoločnostiach, v živnostenskom registri na adrese www.zrsr.sk o živnostníkoch a v ďalších registroch ministerstva vnútra na adrese www.civil.gov.sk o neziskových organizáciách, občianskych združeniach, či politických stranách. Všetky internetové výpisy z registrov majú zatiaľ len informatívny charakter, okrem iného aj preto, lebo nie sú napíňané on-line. V registroch sa dajú nájsť subjekty podľa názvu, identifikačného, resp. registračného čísla, priezviska a mena fyzickej osoby a aj podľa toho, kde majú sídlo. Prehľadávajú sa v súlade s voľbou používateľa buď všetky záznamy alebo len tie, ktoré sú aktuálne. Registre sú akousi firemnou matrikou, a na internete si môžeme vybrať, či chceme o firme vypísať všetky údaje alebo len aktuálne, ktoré sú v tzv. plnom výpise farebne odlišené.

V registri sú zapísané údaje o tom, či je firma v konkurze alebo v likvidácii a aj výška základného imania, jediný finančný údaj. Ak spoločnosť zanikla, dozvieme sa spôsob zániku, tj. výmaz, rozdelenie alebo zlúčenie, pri ktorom však často nie je zapísaný nástupca. Veľmi dôležité sú informácie o tom, aké listiny a kedy spoločnosť uložila do Zbierky listín, na ktorú je pri názve vyhľadanej spoločnosti samostatný hypertextový odkaz. Osobitosťou obchodného registra je

hypertextové prepojenie zapísaných spoločností prostredníctvom priezviska osoby, ktorá sa vo firme vyskytuje, či vyskytovala. Táto funkcia pomôže odhaliť personálne prepojenie medzi firmami a napríklad v českom obchodnom registri nie je. Zato tu však, na rozdiel od slovenského, nájdeme zapísaného akcionára, ak je vo firme jediný a nielen vklady spoločníkov, ale aj ich obchodné podiely.

Podľa adresy prevádzkarne sa dá hľadať iba v živnostenskom registri. To je veľká pomôcka, lebo používateľ môže zistiť aké ďalšie prevádzky má obchodný partner napríklad aj mimo svojho sídla, na ktoré tiež vie takto prísť, ak ho nepozná. Pri vyhľadávaní v živnostenskom registri sa objaví odkaz aj na výpis v obchodnom registri, ak je v ňom hľadaný subjekt zapísaný. Problém predstavujú organizačné zložky, ktoré zvyčajne nemajú v obchodnom registri uvedené IČO. To je kľúč, ktorý slúži na priradenie informácie o subjekte z obchodného registra k informácii zo živnostenského registra.

Nové informácie zverejňujú firmy v Obchodnom vestníku. Týkajú sa zápisov v obchodnom registri aj účtovných závierok. Tlačená verzia už vychádza každý pracovný deň, pretože neustále pribúdajú doklady v Zbierke listín, rovnako ako aj zápisy nových firiem, či zmeny, výmazy, konkurzy, likvidácie, exekúcie i dražby v zapísaných firmách a účtovné závierky na zverejnenie. Je veľmi dôležité preveriť tento informačný zdroj, aby boli zachytené a vyhodnotené najaktuálnejšie informácie. Obchodné vestníky od roku 1996 možno fulltextovo prehľadávať na adrese www.zbierka.sk. Tento internetový portál je komerčným produktom spoločnosti Iura edition, ale Obchodný vestník, rovnako ako aj texty Zbierky zákonov sú prístupné zdarma. Pri preverovaní treba fulltextovo prehľadať všetky Obchodné vestníky, zobrazené ako výsledok hľadania zadaného výrazu, ktorým je spravidla názov spoločnosti. Vyhľadávanie je možné obmedziť iba na niektorú časť Obchodného vestníka a túto funkcionality môže využiť každý, kto potrebuje finančné údaje. V kapitole Účtovné závierky nájdeme tzv. neúplnú účtovnú závierku, t.j. bez prílohy, ak ju firma zverejnila. A kapitola s názvom Zbierka listín obsahuje iba informáciu o tom, že účtovnú závierku firma uložila.

Do Zbierky listín, ktorú vedú registrové súdy, má podľa Obchodného zákonníka povinnosť uložiť riadnu aj mimoriadnu účtovnú závierku každá akciová spoločnosť, spoločnosť s ručením obmedzeným, družstvo a štátny podnik a účtovná závierka môže byť uložená aj ako súčasť výročnej správy. Hoci situácia sa zlepšuje, stále si túto povinnosť neplnia všetky spoločnosti. Zbierka zákonom ustanovených listín nie je digitalizovaná, a tak si aj v Obchodnom registri na internete možno iba overiť, či je v nej účtovná závierka, resp. výročná správa uložená alebo nie. Samotné listiny si treba vyžiadať na príslušnom registrovom súde a zaplatiť za ne, zväčša podľa počtu strán a formy dodania.

V Obchodnom vestníku zverejňujú účtovnú závierku iba spoločnosti, ktoré sú povinné účtovné výkazy overiť audítorom a to v prípade, že spĺňajú dve z troch podmienok ustanovených v Zákone o účtovníctve. Splnenie tejto informačnej povinnosti sa kontroluje ťažko a sú neúčinné aj sankcie za neuloženie do Zbierky listín. Preto sa ešte stále vyskytujú firmy, za ktoré účtovné výkazy z verejných zdrojov nie je možné získať. Na druhej strane, ak aj zverejnili neúplnú účtovnú závierku v Obchodnom vestníku, PDF formát je najmenej vhodný z pohľadu ďalšieho spracovania údajov. Na serveri Ministerstva spravodlivosti www.justice.gov.sk sú prístupné Obchodné vestníky od roku 2004, ale vyhľadávať je možné iba v jednotlivých vydaniach, čo robí tento zdroj ťažko využiteľným.

Register ekonomických subjektov (RES) je prístupný na stránke Štatistického úradu SR www.statistics.sk. Treba v ňom preverovať obchodných partnerov osobitne, lebo nie je prepojený ani s obchodným ani so živnostenským registrom, čo je dosť nešťastné. Nedokonalá spolupráca s registrovými súdmi sa prejavuje tým, že zmeny zápisov v obchodnom registri sa v RES-e objavia s oneskorením. Niekedy v ňom aj dlhší čas chýbajú zapísané nové subjekty, ale naopak vymazané zotrývajú. Tento najrozsiahlejší ekonomický register všetkých právnych subjektov, ktoré majú v SR pridelené IČO je jediný, ktorý má niektoré informácie prevedené na kódy. Preto sa v ňom dobre vyhľadáva a triedi. Všetky použité klasifikácie a číselníky sprístupňuje zdarma na svojej stránke Štatistický úrad SR. Medzi nimi je aj Odvetvová klasifikácia ekonomických činností (OKEČ). Jej päťmiestny kód slúži na označenie tzv. hlavnej činnosti, ktorá je hlavným zdrojom tržieb firmy a môžeme ju zistiť aj v internetovej verzii registra. Kódmi sa označujú aj ostatné predmety činnosti, ktoré už na internete zverejnené nie sú a dostupné sú len v komerčnom produkte. Ten si môže na CD v textovom alebo databázovom formáte kúpiť ktokoľvek s mesačnou, štvrtročnou, či ročnou aktualizáciou alebo jednorazovo. Produkt predáva Infostat a robí z neho aj výbery na požiadanie a to prostredníctvom elektronickej informačnej služby (ELIS) Inštitútu informatiky a štatistiky, ktorá je prístupná na stránke www.infostat.sk.

Od 1. 1. 2008 nahradí OKEČ nová odvetvová klasifikácia SK NACE Rev. 2 vypracovaná na báze spoločnej štatistickej klasifikácie ekonomických činností v Európskej únii. Najnižšia úroveň podrobnosti bude tiež päťmiestna.

Overiť možno aj daňový dlh, dlh Sociálnej poisťovni, ručenie majetkom, a to tiež verejných zdrojoch. Na portáli Daňovej správy SR www.drsr.sk môžeme prezerat' zoznamy daňových dlžníkov od roku 2000, zatiaľ posledný je za rok 2006. Sú publikované podľa stavu k 31. 12. príslušného roka. Majú formu excelovskej tabuľky, s ktorou sa jednoducho pracuje, ale na identifikáciu firmy slúži len jej názov, nie IČO. Neplatiči sú rozdelení na fyzické a právnické osoby a uvedená je celková dlžná suma, dlžné čiastky podľa druhov priamych i nepriamych daní a aj výška pokuty. Na portáli overíme aj existenciu subjektu, ak vieme jeho daňové identifikačné číslo v SR, či v Európskej únii. Na prezeranie platiteľov DPH možno z portálu stiahnuť aplikáciu.

Zoznam dlžníkov Sociálnej poisťovne je na internetovej adrese www.socpoist.sk. Tu vidno dlžnú sumu predošlému štvrťroku. Dlžníci sú usporiadaní podľa abecedy a tak sa podľa písmena, na ktoré začína názov spoločnosti možno posunúť na príslušnú stránku a hľadať preverovanú firmu.

Notársky centrálny register záložných práv k hnutelným veciam na serveri Notárskej komory Slovenskej republiky www.notar.sk je jediný aktualizovaný on-line. Vyhľadáva sa v celom archíve zápisov od roku 2003, zvyčajne podľa IČO alebo názvu záložcu. Tento veľmi cenný zdroj poskytnie informáciu nielen o záložných právach o úveroch, ktoré obchodný partner zmluvne zabezpečil hnutelným majetkom. Dozvieme sa druh a výšku úveru, názov inštitúcie, ktorá tento úver poskytla, lehotu splatnosti a aj podrobný súpis hnutelných vecí, ktoré slúžia na zabezpečenie úveru. Notárska komora SR spravuje aj ďalšie registre, ktoré sú z pohľadu obchodných vzťahov menej významné.

Záložné právo na nehnuteľný majetok sa eviduje v Katastri nehnuteľností, ktorý je zdarma iba od septembra 2007. Ako internetový portál ho začal na adrese www.katasterportal.sk prevádzkovať Úrad geodézie, kartografie a katastra SR už vo februári 2004. Až do minulého roka ho bez poplatku využívali iba štátne inštitúcie. Pre vyhľadávanie sú na portáli k dispozícii viaceré kritériá, pri preverovaní obchodného partnera je vhodné hľadať podľa vlastníka. O ňom treba povinne zadať iba jeden z troch parametrov, z ktorých najjednoduchšie je IČO. Okrem toho sa podrobnejšie definuje územie, v ktorom by sa mala nachádzať nehnuteľnosť. Na to slúžia štyri parametre a všetky sú povinné. Systém vyhľadá listy vlastníctva a poskytne aj detailnejšie údaje o vlastnených parcelách.

Ďalšie čiastkové informácie, ktoré môžu ovplyvniť finančnú situáciu zistíme z celej škály bezplatných verejných zdrojov. Patrí sem vestník verejného obstarávania, prístupný na stránke Úradu pre verejné obstarávanie SR www.uvo.gov.sk. V ňom je možné vyhľadávať fulltextovo aj podľa výsledku verejnej súťaže. Práve takto môžeme zistiť informáciu o zákazkách, ktoré prinesú, resp. už priniesli obchodnému partnerovi v podstate isté tržby od verejných subjektov. Na internete je možné prehľadať archív vestníkov od roku 2001, ale internetová verzia má mierne oneskorenie oproti papierovej verzii. Európsky vestník verejného obstarávania (TED) na internete umožňuje zdarma prezerat' zákazky pre verejné subjekty v Európskej únii podľa krajín a v rámci nich podľa ďalších, hlavne regionálnych kritérií. Vyhľadávať v ňom možno zdarma, v slovenčine, na www.ted.europa.eu.

Informačný portál o životnom prostredí na stránke <http://eia.enviroportal.sk/> prináša podrobné informácie o pripravovaných investičných zámeroch v rámci zákonom upraveného postupu posudzovania vplyvov investícií na životné prostredie. V zámeroch býva podrobný popis investície, vrátane predpokladaných nákladov a času realizácie.

Viaceré registre sprístupňuje Úrad priemyselného vlastníctva SR na adrese www.upv.sk. Podrobnejší prehľad o špecifickom majetku obchodného partnera poskytne register ochranných známok, dizajnov, úžitkových vzorov, patentov a Európskych patentov určených pre SR. Princíp práce je vo všetkých registroch rovnaký, vyhľadáva sa fulltextovo, najjednoduchšie je zadať názov firmy.

Elektronické verzie tlačенých úradných vestníkov na internete alebo na CD nosičoch možno považovať za jednoduchšie komerčné zdroje. O produkte Obvest CD od prešovskej firmy Junkers Software sú informácie na www.junkers.sk. Obsahuje plné texty registrových zápisov od roku 1992. Prehľadáva sa fulltextovo, podrobnejšie v prehľade dokumentov podľa katalógových informácií. Spoločnosť Informačné centrum podnikateľov v Žiline publikuje na portáli www.epi.sk verejné súťaže na Slovensku a v Európskej únii a Obchodný vestník. K produktom EPI – Verejné obstarávanie a EPI – Obchodný vestník ponúka bezplatné testovanie s obmedzeným počtom tzv. EPI kreditov a ročný prístup. Ten obsahuje aj doplnkové služby. Okrem zasielania informácií do e-mailovej schránky o nových vydaniach publikácií a o nových dokumentoch aj monitorovanie dôležitých oblastí alebo firiem podľa požiadaviek. Produkt Obchodný vestník je prepojený na internetový obchodný register.

Bratislavská firma Europrint vydáva v elektronickej forme štatistický Register organizácií, Vestník verejného obstarávania aj Obchodný vestník a osobitne Konkurzy a vyrovnania vrátane monitoringu. Produkty sú dostupné ako jednotlivé moduly alebo v tzv. infosystémoch. Ich aktuálne vydania sa zasielajú do e-mailovej schránky a aktualizované CD s archívom dostane klient raz mesačne. V produkte Infosystém Slovakia sú prepojené Register organizácií a Obchodný vestník.

Infosystém Slovakia plus integruje ešte Vestník verejného obstarávania a prepája cez IČO všetky tri zdroje. Demonštračné verzie sú prístupné na stránke www.infosystem.sk. Uvedené produkty umožňujú obchodného partnera preveriť. Ponuka analytických výstupov však spravidla nie je dostatočná a ani nemajú formát, vhodný pre ďalšie spracovanie. To sa týka hlavne finančných údajov.

Medzinárodné informačné kancelárie poskytujú overené informácie a hodnotenie preverovanej firmy podľa vlastných postupov v komplexnej správe. Vyvíjajú činnosť už desiatky rokov. Od poskytovateľov informácií sa viac posúvajú k spracovateľom a zvyšujú pre užívateľa pridanú hodnotu. Ako doplnkovú službu ponúkajú spravidla aj ročný monitoring zmien vo firme, ktorú preverili, a tak je obchodný partner v podstate nepretržite pod drobnohľadom. Zhromažďujú zväčša aj vysoko aktuálne marketingové informácie pre okamžité kontaktovanie. Všetky tieto spoločnosti budujú vlastné, prevažne jednotné databázy, do ktorých má klient prístup cez internet. Za ich služby sa platí buď formou predplateného kreditu alebo jednorazovo podľa druhu a rozsahu poskytnutej informácie.

Tabuľka 1: Vybrané informačné kancelárie s pôsobnosťou pre Slovensko a ich služby

Názov spoločnosti	Coface	Creditreform	Bonnier - Bisnode AB	Bonnier - Bisnode AB	Kompass
Krajina pôvodu	Francúzsko a Rakúsko	Nemecko	Švédsko	Švédsko	USA
Obchodná značka	Coface	Creditreform	Dun & Bradstreet (USA)	EDB (SK)	Kompass
Marketingová informácia ¹	x	x	Aj eWOW = prepojenie firiem	x	x
Kreditná informácia	x	x	x	-	-
Výstup	Obchodná informácia	Hospodárska informácia	Hospodárska správa	Aktuálna informácia pre nadviazanie obchodného kontaktu	
Hodnotenie	Credit rating	Index bonity	D&B Rating	-	-
	Platobná schopnosť		D&B Paydex		
	Doporučený / Maximálny kredit				
Elektronický monitoring ²	x	x	x	-	-
On-line internet	ICON	BIGNET, lokálna databáza (SR)	DBAI a DUN-Trade (SR, ČR), DBAI (zahraničné firmy)	Lokálna databáza (SR, ČR) PROODLE	KOMPASS
Databázy na CD ROM	-	-	-	x	2x ročne ³
Inkaso pohľadávok	x	x	-	-	-
Iné produkty a služby	Makroekonomika a riziká krajín	Analýza Insolvencie	Country RiskLine Report, Country Report	Dopyty (B2B), Verejné zákazky Z TED	

Lokálne, slovenské i české profesionálne informačné zdroje vznikli po roku 1990.

Albertina – Firemný monitor, Univerzálny register, Infinet a databázy Trendu sú zamerané na firmu a o nej poskytujú nielen aktuálne verejne prístupné dáta, ale aj jedinečné informácie, získané zmluvne alebo z dotazníkov. Zároveň ponúkajú aj analytické výstupy, a to nielen o firmách, ale aj o odvetviach. Často využívajú scoringové, bonitné i bankrotové modely. Na požiadanie vyberajú zo svojich databáz aj marketingové informácie. Časť z týchto zdrojov už prešla pod krídla väčších nadnárodných skupín. Na Slovensku i v Čechách je aj vďaka akvizíciám talianska skupina Crif a aj Creditinfo group, sídliaca na Islande. Obe sa podieľajú na budovaní neverejných klientskych registrov pre banky, lízingové a splátkové spoločnosti. Majú dcéry v rôznych krajinách, po akvizícii zjednocujú a rozvíjajú komerčné zdroje, zdokonaľujú metodiku a poskytujú aj kreditné informácie z databáz v rámci skupiny.

¹ Jednorazový výstup - výber dát na základe požiadaviek užívateľa (pre priamy marketing).

² Pravidelný výstup - zasielanie vybraných informácií podľa požiadaviek užívateľa (pre obchod).

³ Pod názvom EEKOD (East European Kompass On Disc alebo Slovak Kompass On Disc), v ponuke sú aj iné regióny.

Informačné portály Infinet a Univerzálny register majú širokú škálu údajov z rôznych zdrojov, ktoré poslúžia na preverenie obchodného partnera. Základné informácie o právnických a fyzických osobách pochádzajú z verejných registrov, nosný je Register ekonomických subjektov.

Infinet na www.infin.sk rozvíja spoločnosť Infin od roku 2003. Obsahuje firemné údaje z viacerých zdrojov, verejných i komerčných. Hypertextovo je cez IČO prepojený na obchodný register u obchodných spoločností. U fyzických osôb funguje len jednoduché prepojenie na Živnostenský register, v ktorom treba subjekt opätovne vyhľadať. Významným zdrojom dát je Obchodný vestník. Už v deň vydania obsahuje Infinet publikované zmeny, ale aj nové firmy. To patrí medzi najväčšie výhody portálu. K nim patrí aj krížová kontrola dát a overovanie správnosti údajov vo finančných výkazoch podľa slovenských účtovných štandardov. Ku každej firme sú ešte priradené relevantné informácie z dennej tlače, ktoré dodáva spoločnosť Trias. Infinet, zameraný prednostne na finančné informácie, má unikátne údaje z kapitálového trhu o obchodovaní a aj o vlastníkoch cenných papierov. Aktualizované sú iba za malý počet spoločností, kótovaných na bratislavskej Burze cenných papierov. Historické dáta od roku 1993 pochádzajú z databázy RM-Systému Slovakia. Zároveň Infinet obsahuje aj odvetvové údaje pod obchodným názvom Stredné hodnoty finančných ukazovateľov ekonomických činností. Počítajú sa z neverejnej databázy účtovných závierok odovzdaných s daňovým priznaním a spracovaných v Datacentre, rozpočtovej organizácii Ministerstva financií SR. Údaje o firme aj o odvetví sú v tabuľkách, a dajú sa hneď použiť na vlastné analýzy.

Univerzálny register na www.ursr.sk je na trhu o niečo dlhšie, spoločnosť Emel ho budovala od roku 2002. Ako zdroj informácií o záväzkoch po lehote splatnosti sa tešil pomerne veľkej obľube. Prvý začal poskytovať na komerčnej báze údaje o platobnej disciplíne získané aj na zmluvnom základe a vyhodnotené v tzv. Ratingu UR. Úverové registre, či už bankový alebo nebankový tento zdroj nahradia. Ale sú iba pre vybrané subjekty. Ostatné firmy budú takéto zdroje naďalej potrebovať.

Aj preto talianska skupina Crif cez spoločnosť Infin kúpila v polovici roka 2007 Univerzálny register. Vtedy už takmer rok vlastnila aj Infinet, ktorý získala kúpou firmy Infin. Plánuje ju čoskoro zlúčiť so svojou ďalšou slovenskou dcérskou spoločnosťou SCB - Slovak Credit Bureau. Tá oba portály zjednotí v produkte s názvom Univerzálny register plus a bude inovovať Rating UR. Metodicky na Slovensku zmení aj vlastný produkt, tzv. Rating malých a stredných podnikov na skóring, zameraný na hodnotenie kredibility firmy. Ešte nie je rozhodnuté, či bude štandardnou súčasťou nového portálu. SCB bude ponúkať aj spracovanie individuálnych výkazov slovenských komunálnych subjektov, ktoré získala firma Infin s históriou od roku 2002. Zatiaľ z nich poskytuje výstupy na požiadanie klienta a ponúka rating municipalít, známy ako tzv. iRating. Slovak Credit Bureau bude dodávať aj kreditné správy o zahraničných firmách z databázy Skymander. Zabezpečí tiež analýzy „šité na mieru“, odvetvové, regionálne alebo individuálne, podľa požiadaviek klienta.

Crif je medzinárodná skupina, pôsobiaca v Európe i v Amerike už dvadsať rokov. Dcérsku spoločnosť SCB - Slovak Credit Bureau pre technologické riešenie úverových registrov založila v roku 2004. Nebankový register je pred spustením, bankový, tzv. Spoločný register klientskych informácií sa využíva od roku 2006. Kým na Slovensku bude Crif pod hlavičkou SCB rozvíjať vlastný zdroj. Poľsko, Česko a Maďarsko, ďalšie krajiny budujú systém Cribis, podľa materskej spoločnosti.

Creditinfo - Firemný lustrátor je cieleň na preverenie obchodného partnera. Ponúka prostredníctvom internetu stručný aj podrobný profil firmy. Oba obsahujú aktuálne údaje z registrov a v podrobnejšom výstupe sú ešte finančné údaje, vypočítané pomerové ukazovatele a výška maximálneho kreditu. Pravdepodobnosť bankrotu indikatívne vyjadruje tzv. Kreditné skóre. Kreditná správa o slovenských, českých, či zahraničných firmách je podrobnejšia a treba si ju vyžiadať. Obsahuje kontakty a preverené údaje z registrov, viac pomerových ukazovateľov na hodnotenie finančnej situácie, Kreditné skóre a aj tzv. Platobný index. Informuje podrobne o registrovaných aktuálnych dlhoch, ktorých zmenu možno na požiadanie monitorovať. Počíta sa aj skóre podľa ďalších známych bonitných i bankrotových modelov, akými sú Taflerov model, český Index IN 99 a Quick test.

Creditinfo – Firemný monitor je databáza na DVD nosiči. Tiež poslúži na preverenie firiem, ale aj ako zdroj kontaktov. Obsahuje údaje z registrov, finančné údaje z účtovných výkazov, pomerové ukazovatele, grafy, detaily o dlžníkoch, či doplnkové informácie z tlače. Výhodou je veľké množstvo výberových kritérií i formátov exportu, vhodných pre okamžité ďalšie spracovanie. Tie sú k dispozícii aj v aplikácii Albertina – Firemný monitor, ktorá je tiež na DVD nosiči. Ide hlavne o marketingový nástroj, poslúži len na overenie kontaktných údajov. Ukážkové výstupy sú na www.cicr.cz a www.creditinfo.sk.

Firmy Creditinfo Czech Republic a Creditinfo Slovakia vedú lokálne Registre solventných firiem, do ktorých sa možno zaradiť bezplatne alebo získať výhody spojené s plateným členstvom. Sú dcérami islandskej Creditinfo group a spoluvlastníkom je aj česká spoločnosť Albertina data, od ktorej pochádza základ produktového portfólia. Jeho široké spektrum vzniklo spojením produktov viacerých prevzatých firiem a je doplnené aj o know-how matky. Spoločnosť Albertina data ešte v roku 2002

prevzala firmu Platin a zapojila sa do získavania platobných informácií. Creditinfo Czech Republic kúpou obchodného podielu v Nefi Bohemia získala v roku 2004 systém na riešenie pohľadávok. Rok na to kúpila aj spoločnosť Aspekt Central Europe Group, v portfóliu produktov sa tak ocitla databázová aplikácia Market line professional. Od roku 2006 po akvizícii spoločností Anopress IT má aj vlastnú agentúru na monitoring médií. V ponuke produktov je ešte manažérsky systém ZISK, obsahujúci informácie o stavbách a investíciách za Česko i Slovensko.

Creditinfo group sa špecializuje na strednú a východnú Európu. Skupina vznikla v roku 2003 a jej základom bol Lanstraust, islandský poskytovateľ informácií, ktorý je na trhu od roku 1997.

Trend Holding zisťuje údaje priamo v jednotlivých firmách. Spoločnosť expandovala na trh s informáciami z pôvodne čisto vydavateľského sektora. Má analytickú jednotku, Trend Analyses, ktorá sa zhromažďovaním a spracovaním informácií zaoberá. Z dotazníkov, ktoré zasiela firmám, získa finančné informácie v predstihu a niektoré aj exkluzívne. Dopĺňa ich aj z verejných zdrojov, t.j. z Obchodného vestníka a zo Zbierky listín. Dnes sleduje viac ako 2500 významných firiem a desiatky subjektov finančného trhu. Za niektoré archívuje údaje už od roku 1993. Pri preverovaní obchodných partnerov poslúžia štandardizované výstupy a niekedy sú splnené aj individuálne požiadavky.

Komplexná databáza nefinančných podnikov je kombinovaný výstup. Za všetky sledované firmy obsahuje priebežne aktualizovaný adresár, v ktorom sú za niektoré firmy k dispozícii kontakty na manažment a zhruba za polovicu subjektov aj vybrané finančné i nefinančné údaje. Je súčasťou ponuky pre firemný segment, v ktorej sú ešte periodické analýzy makro- a mikroprostredia. Rôzne databázy finančných inštitúcií spolu s adresármi sú k dispozícii jednotlivo, ale aj spoločne v produkte Finančný balík. Trend nezhrmažďuje údaje o platobnej disciplíne. Vlastné skóringové modely slúžia na zostavenie poradia, ktorého snahou je vytipovať úspešné spoločnosti. Hodnotia dvojročné obdobie.

Silnou stránkou ponuky Trend Analyses sú profily odvetví. Obsahujú kľúčové agregátne údaje zo štatistických sledovaní vrátane komentára a stručné pohľady na dôležitých hráčov v odvetví. Ich súčasťou je aj SWOT analýza a bohatá databázová príloha s finančnými údajmi o analyzovaných firmách za dve najaktuálnejšie účtovné obdobia. Až jedenásť takýchto profilov v slovenskom i anglickom jazyku integruje jeden produkt, tzv. Priemyselný balík, ale každú odvetvovú analýzu je možné zakúpiť aj zvlášť. Energetický balík, ďalší kombinovaný výstup, obsahuje odvetvový profil drevospracujúceho priemyslu a energetiky vrátane analýzy produkcie a využitia biomasy na Slovensku. Aj Stavebný balík sa skladá z viacerých čiastkových analýz a databáz, ktoré sa odvíjajú od segmentov stavebného trhu a aj trhu nehnuteľností a developmentu. V poslednom období Trend venuje osobitnú pozornosť automobilovému priemyslu. Vydáva špeciálnu prílohu o producentoch áut, ale aj o kľúčových výrobcov komponentov zo strojárkeho, chemického, elektrotechnického a textilného priemyslu. Výhodou pri analytickej práci je nepretržitý priamy kontakt s firmami, o ktorých týždenník prináša najaktuálnejšie informácie po celý rok. Ukážky analytických výstupov sú na stránke www.etrendanalyses.sk. Trend má aj vlastný elektronický archív na www.etrend.sk.

Porovnanie s benchmarkom, t.j. s typickým podnikom, odvetvím, či inou firmou s podobnou činnosťou pomôže odhaliť slabé miesta obchodného partnera. Cenová mapa nehnuteľností na portáli www.cnm.sk je nový informačný zdroj pre porovnanie cien v realitnom biznise. Do aplikácie Benchmark na www.benchmark.sk môže užívateľ zadať finančné údaje a porovnať svoje ukazovatele s hodnotami za odvetvie alebo sektor. Pre metódu Benchmark Index máme jednu národnú licenciu od Ministerstva priemyslu a obchodu Veľkej Británie. Ide o tzv. podnikový benchmarking, podrobnejšie informácie sú na stránke Slovenského benchmarkingového a informačného centra www.sbic.sk.

Komerčné produkty odstraňujú handicap verejných zdrojov, ktoré nie sú previazané. Každý funguje ako samostatná aplikácia na inom princípe a má aj určité nedostatky. Kvôli tomu treba často použiť viaceré kritériá a vyhľadávanie opakovať. Cez Ústredný portál verejnej správy www.portal.gov.sk sa možno dostať na obchodný a živnostenský register a na kataster, ale osobitne, v zložke Užitočné odkazy. Zatiaľ to nie je taký informačný portál, do ktorého stačí raz zadať IČO alebo názov a používateľ naraz získa spoľahlivé a aktuálne informácie alebo odkazy na výskyt subjektu. To je dosť významný problém. Prepojením zdrojov by sa hľadanie zjednodušilo. Zatiaľ to funguje iba v komerčných produktoch, ktoré zväčša prepájajú tie najdôležitejšie zdroje firemných údajov cez IČO. Často sú aktuálnejšie ako verejné internetové zdroje a pritom umožňujú prehľadávať aj historické údaje, spravidla vo viacerých databázach. Popri tom poskytnú ešte iné výhody, tie sa odvíjajú od ponuky kritérií a spôsobu vyhľadávania a doplnkových služieb, ako aj od škály a formátu výstupov.

Používateľ získa z jednotlivých zdrojov rôznu pridanú hodnotu, a o ňu by sa mal zaujímať. Informačný zdroj robia kvalitným nielen aktuálne a spoľahlivé informácie. Aj technologické riešenie musí vyhovovať požiadavkám používateľa a zachytiť dynamický rozvoj informačných technológií.